

La nova esquerra del PSUC

Dissabte passat, vuitanta-cinc persones celebraven a Barcelona la sessió més concorreguda en els darrers mesos del Comitè Central del Partit Socialista Unificat de Catalunya. Una sessió en què decidien el nom del que serà el número u de la seva candidatura, per la circumscripció de Barcelona, a les pròximes eleccions legislatives del 22 de juny. Amb dos vots en contra i dotze abstencions, el nomenament recaigué en la persona de Ramon Espasa, un home considerat dins el partit com a pròxim a l'actual secretari general, Antoni Gutiérrez Díaz.

Amb aquest nomenament es posa fi, aparentment, a una llarga discussió encetada la nit de l'onze de març, arran de la victòria a Catalunya de les tesis contràries a les propugnades pel govern socialista en el referèndum OTAN. La discussió, però, es veurà confirmada el pròxim 1 de Maig, quan es reunirà la Conferència Nacional del partit, que al gener passat havia decidit d'apuntar l'Entesa de Nacionalistes d'Esquerra com a aliat electoral. Ara, després del Comitè Central

J. M. O'NEILL

El dia u de maig es reuneix la Conferència Nacional del PSUC. Una Conferència on es debatrà el pacte dels comunistes a l'hora de formar una nova esquerra electoral. El debat ja ha començat.

Miquel Mora

del passat cap de setmana, la posició del partit s'ha vist en principi modificada, ja que s'ha pres l'acord d'obrir-se al diàleg amb totes les forces de l'esquerra catalana, entre les quals, molts particularment, hi ha el Partit dels Comunistes de Catalunya (PCC).

La decisió ha estat presa per «donar resposta a les expectatives que va obrir el «no» català a l'OTAN» —amb el qual queden obertes les portes a contactes i converses amb els grups pacifistes i ecologistes, que tin-

Dalt, Antoni Gutiérrez; baix, Rafael Ribó.

DOMÈNEC UMBERT

gueren un important paper en la campanya del referèndum—, però sense perdre de vista els intents d'acord que a Madrid han protagonitzat els partits comunistes de Gerardo Iglesias i Ignacio Gallego —coresponents respectivament del PSUC i el PCC—, el PASOC de l'ex-militant del PSOE Alonso Puertas i la Federació Progressista de Ramón Tamames. Una aliança que comptaria amb el vist-i-plau de l'ambaixador soviètic a Madrid.

Amb el nomenament de Ramon Espasa com a cap de llista, sembla que queda descartada la proposta que fos el director de cinema Pere Portabella qui encapçalàs la candidatura del PSUC per la circumscripció electoral de Barcelona. Pere Portabella —que comptava principalment amb el su-

port dels intel·lectuals signants del Document per a la Unitat de l'Esquerra— era presentat com l'home aglutinador de totes les forces polítiques i socials que expressaren la seva voluntat de sortir-se'n de l'OTAN i com un home no lligat de prop a la direcció del partit i possibilitador, per ell mateix, d'un acord amb altres forces socials. Tot i així, encara hi ha qui confia que Portabella serà presentat com a candidat al senat en les llistes en què participi el PSUC. El primer de Maig queda, doncs, com la data on es definirà un procés que s'iniciava el dia 12 de març quan Catalunya deia «no» al referèndum sobre la permanència de l'Estat espanyol en l'OTAN.

La discussió, en el paper imprès, fou iniciada aleshores per un article de Rafael Ribó, publicat en el periòdic *El País* als sis dies de la consulta electoral, en el qual s'incitava a la reflexió sobre les possibilitats de trencar el dualisme Felipe González-Jordi Pujol.

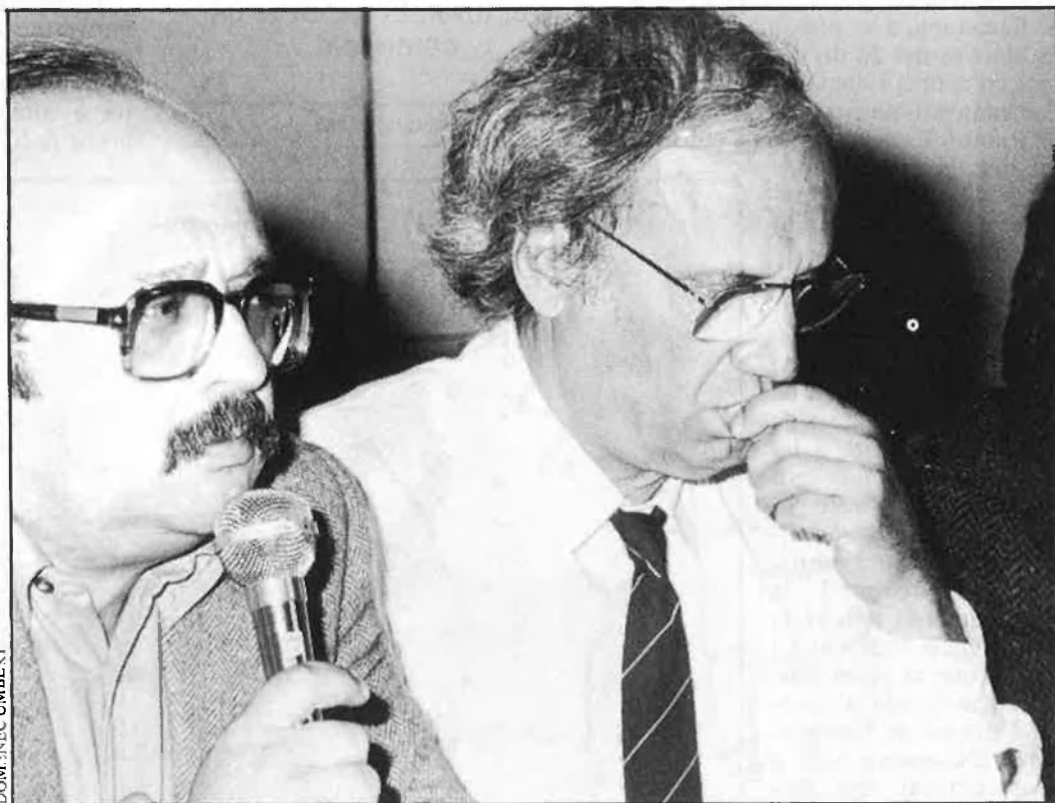
L'esquerra havia començat a obrir-se amb el resultat del referèndum i podia obrir-se encara molt més. El mateix Ribó, al cap de pocs dies, tornava a apuntar, i aquesta vegada més clarament, la necessitat d'una formació orgànica de l'esquerra, fonamentada en una nova concepció de democràcia. Aquest segon article hi afegia un aclariment important: «perquè se m'entengui, diria que en aquesta tasca es poden trobar des dels insatisfets del PSOE, ERC, PSUC, PCC, NE, fins a molta gent que avui per avui no està emmarcada en cap d'aquestes organitzacions».

En la mateixa línia que els articles anteriors, Jordi López Camps, membre dels comitès executiu i central del PSUC i dirigent de Cristians pel Socialisme, incitava el partit a retornar als orígens fundacionals —ara que se'n compleix el 50 aniversari— i a estimular un procés polític que permetés la unificació de l'esquerra catalana, sense ànim de convertir el PSUC en res més enllà que un promotor actiu d'aquest procés.

El dia 22 d'abril, finalment, es reu-

nia a Barcelona una Assemblea convocada pel grup promotor de l'escrit dels 1.000 intel·lectuals, artistes i professionals contra l'OTAN, i en la qual participaven, entre altres i junt amb els signants dels articles esmentats, Pere Portabella, Manuel Vázquez Montalbán —que tingueren un paper actiu en la mesa de l'Assemblea—, i una llarga llista d'intel·lectuals i professionals vinculats al PSUC o, com en el cas de l'advocadessa Magda Oranich, a altres partits de l'esquerra.

panys de partit a l'hora de valorar la creació d'un nou espai polític català que, d'una manera gràfica, podria anomenar-se «l'esquerra del no». Però, al mateix temps, es manifestava més cautelós —més tancat, en definitiva— a l'hora de plantejar-se les aliances electorals, principalment amb el PCC, i de transgredir el marc estricte del seu partit com a suport a una nova alternativa: «Qualsevol aliança directa amb organitzacions que reclamin representar la unitat co-

Manuel Vázquez Montalbán i Pere Portabella, en un moment de l'Assemblea.

En aquesta assemblea es va acordar constituir una permanent que mantindria contactes amb totes les formacions polítiques de l'esquerra catalana, amb la finalitat d'aprofitar el que anomenaren oportunitat històrica de reconstruir el teixit social de l'esquerra. Entre les intervencions més destacades de l'Assemblea, una de l'escriptor Manuel Vázquez Montalbán, que advertí que era un greu error intentar aquesta reconstrucció «sota la síndrome fraccionista del PSUC».

Mentrestant, el secretari general del PSUC, Antoni Gutiérrez Díaz, afirmava que «les coses han canviat amb el referèndum de l'OTAN. Hem d'acceptar que l'Estat espanyol continuarà a l'Aliança Atlàntica, però no ha de desaparèixer la lluita per la pau, sinó que aquesta agafa noves formes.»

Gutiérrez Díaz, doncs, coincidia, des de la *direzione*, amb els seus com-

munista, en lloc d'afavorir la unitat en un sol partit, només ajudaria a consolidar la decisió i a prolongar-la».

Les dues posicions semblen, per tant, acostar-se a l'hora de plantejar la unitat de l'esquerra i la reconstrucció del seu teixit social, mentre que tenen els principals punts de divergència en el paper que el PSUC ha de jugar en tot aquest procés i en l'amplitud del pacte a assolir —si aquest ha de ser merament electoral o alguna cosa més.

Ara, el nomenament de Ramon Espasa com a cap de llista a les eleccions legislatives, abans inclús d'establir els pactes electorals que puguin produir-se, planteja l'interrogant sobre els límits on el Partit Socialista Unificat de Catalunya està disposat a arribar en el procés d'unitat de l'esquerra i la reconstrucció del seu teixit social. □